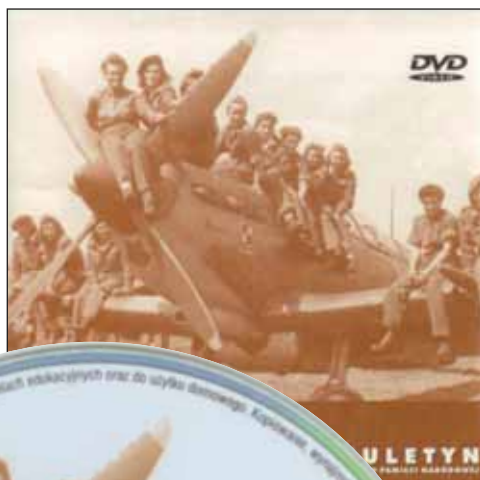

Film wojenny – jeden z klasycznych gatunków filmowych – zyskał sobie ogólnosiątkową popularność w postaci dramatu wojennego i formie filmu batalistycznego koncentrującego się z reguły na przebiegu operacji militarnych. Od lat dwudziestych ubiegłego stulecia powstaje wiele dojrzałych artystycznie obrazów wojennych na ekranie – począwszy od dzieł pacyfistycznych, a kończąc na filmach akcji sławiących umiejętności i postawy wojskowych pilotów, marynarzy i żołnierzy piechoty.

Czas kobiet walczących

W 2006 roku Andrzej Wajda przedstawia „Katyń” – filmowy portret kobiet z czasów wojny. Historia polskich żon, córek, matek i tragiczne autentyczne losy ich mężów, synów i ojców zostają po raz pierwszy na trwałe przywołane w dziele filmowym polskiego artysty.

W 2007 roku Hiszpanie pokazują światu opowieść o młodych kobietach z czasów zakończenia wojny domowej, po wkroczeniu oddziałów gen. Franco do Madrytu. Historia „13 róż” otrzymuje liczne nagrody.

W tym samym roku na ekranach kin pojawia się opowieść o historii kraju i losach rodziny z Teheranu. Autorka „Persepolis” – Marjane Satrapi – zostaje wysoko uhonorowana (m.in. Oscarem) za francuski autobiograficzny komiks ukazujący rewolucję irańską oczami dziewczynki.

Funkcjonowanie w realiach drugiej wojny światowej w Polsce, życie w więzieniu po wojnie, tragizm dekonspiracji i świadectwo honoru żołnierskiego utrwalono w polskim dokumencie z roku 1997 pt. „Ucisk serca” dzięki bezpośrednim wspomnieniom żołnierzy AK, a wśród nich pani Krystyny Jakimek i pani Marii Walkowiak.

Osiem lat później powstaje film faktów zatytułowany „Kobiety i wojna”. Jest poświęcony uczestniczkom II wojny światowej w randze wojskowej i ich retrospektywnym relacjom z ówczesnych działań wojennych. Ten album wspomnień daje żywy wgląd w istotę konfliktu zbrojnego, który okazał się zagładą na wskroś cywilizacyjną.

Pojęcie filmu dokumentalnego w swoim zakresie wciąż się rozszerza. Bezspornie jednak walorem tego rodzaju filmowego jest podanie rzeczywistych zdarzeń konkretnej interpretacji. W filmie Marka Widawskiego kluczowym elementem staje się dokument osobisty – poprzez zarejestrowane wypowiedzi bohaterów. Drugim gatunkowo najważniejszym tworzywem filmu jest dokument montażowy – poprzez liczne fotografie, nagrania archiwalne i materiały historyczne. Główny wątek tematyczny ilustruje tezę obecną w pozostałych filmach, iż rola kobiet w warunkach bojowych przyjmuje rozmaite oblicza, a historia brutalnie odśladania jej wielowymiarowość i bezwzględnie potwierdza fundamentalny udział kobiet w niezłomnej walce o prawdę i pamięć.

To wielkie szczęście, ale i rzadki już dziś przywilej, móc wysłuchać bezpośrednio starszych osób przekazujących swój obraz „tamtych dni”. Ten zwyczaj jest ostoją narodowej tradycji i państwowej tożsamości. Między innymi dlatego wznoszone zostają pomniki takie jak ten w Sosnowcu (w roku 1995) – „Kobietom Walczącym w Szeregach AK”, kolejny – Łączniczkom AK” w Józefowie (w roku 2002) czy za granicą – The Women of World War II – przy ulicy Whitehall w Londynie (w roku 2005).

W filmie „Kobiety i wojna” począwszy od chwil przedwojennych powracamy do pytania: jak zmienił się świat, gdy spadły pierwsze bomby, gdy życie tętniło? Kobiety indywidualnie wspominają, jak przejmowały schedę po pokonanym Wojsku Polskim. Zobowiązanie, które podjęły, miało swój wyraz w słowach przysięgi, a przysięga była ważna jak modlitwa. W filmie sportretowana jest wnikliwie służba żołnierska kobiet – jej specyfika i charakter. Przybliżone zostaje pojęcie wolności jako wartości determinującej wychowanie, a potem cel partyzantki. Wspomnienia Polek po latach dają wgląd w istotę konspiracji, gry tożsamości, doniosłość tak elementarnych cech jak słowność i punktualność.

Warto posłuchać choćby kilku słów o pracy w Biuletynie Informacyjnym – po latach słychać jeszcze dobrze w głosach tych kobiet oddanie, zapał i szczerą satysfakcję ze służby. Równie mocno brzmią nuty bezsilności i rozpacz doświadczone w obliczu okrucieństwa i przemocy – nieodłącznych w pracy sanitariuszek. W czasach lęku, stałego zagrożenia i niepewności każda z tych czternastu dziewcząt wykazała niewyobrażalny hart ducha i ciała, każda z nich swoją postawą i działaniem dowiodła swej odwagi i bohaterstwa. Jednak rzeczywiste wydarzenia w Polsce po wojnie nie przyniosły im – podobnie jak wielu innym osobom – triumfu czy wolności. Autentyzm przekazu wzmagą wymowę jednej z powojennych refleksji: nie mam uczucia, że był koniec wojny.

Polki Walczące: Lidia Eberle, dr Eleonora Galica-Zarembina, Maria Jaszczółt, dr Halina Jędrzejewska, Janina Kubica, Maria Leszkowicz, Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska, Genowefa Rębkowska, Zofia Rusecka, Marzena Schejbal, prof. dr hab. Maria Straszewska, Teresa Sułowska-Bojarska, Eugenia Szymczak, prof. dr hab. Elżbieta Zawacka.

Monika Wojtas-Tarnowska

Tytuł: „Kobiety i wojna”. Scenariusz i realizacja: Marek Widawski, współpraca: Anna Jakubowska, Tadeusz Filipkowski. Produkcja: Fundacja Filmowa Armii Krajowej. Rok produkcji: 2005 (Edycja 2007 – Fundacja Filmowa Armii Krajowej, jako dodatek do „Biuletynu Instytutu Pamięci Narodowej”)

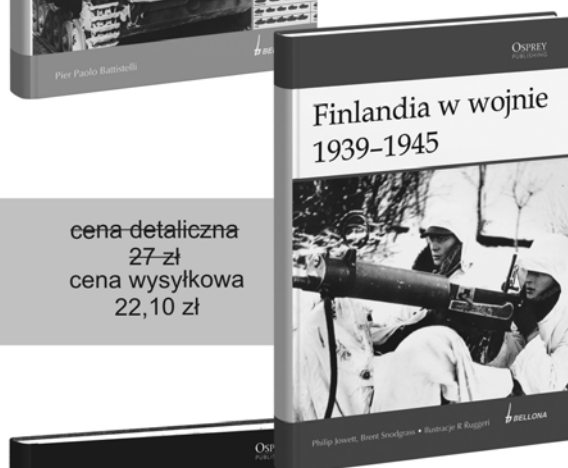
Bellona wydaje Ospreya

OSPREY
PUBLISHING

**księgarnia
internetowa!**
kupuj taniej

cena detaliczna
27 zł
cena wysyłkowa
22,10 zł

cena detaliczna
27 zł
cena wysyłkowa
22,10 zł

cena detaliczna
25 zł
cena wysyłkowa
20,50 zł

Prowadzimy sprzedaż wysyłkową wszystkich swoich książek z rabatem – za zaliczeniem pocztowym.
Zamówienia prosimy przesyłać pod adresem:
Bellona S.A., ul. Grzybowska 77, 00-844 Warszawa,
Dział Wysyłki tel. 022 457 03 06, handel@bellona.pl,
www.księgarnia.bellona.pl